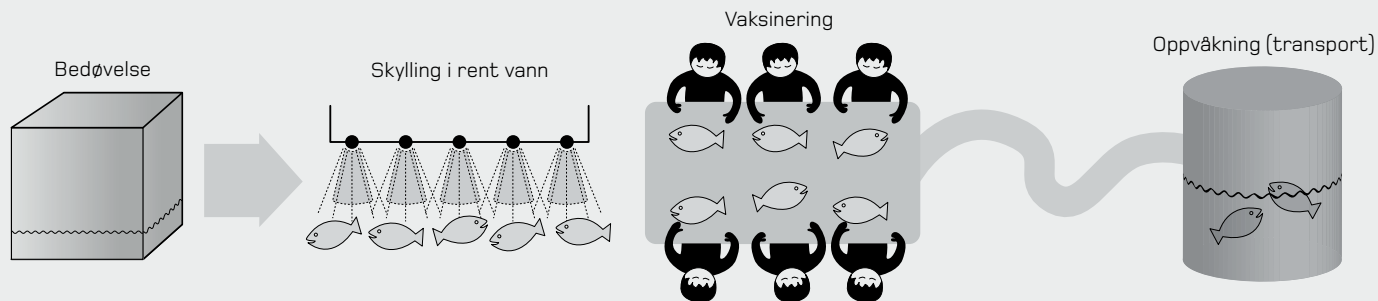

ABC : Bedøvelse av fisk

Vaksineringen utgjør en stor stresspåkjenning for fisken. For å minimere påkjenningen er det viktig å være nøye med bedøvelsenlinjen.

Dårlig vannkvalitet i bedøvelsesbadet er et problem som mange settefiskoppdrettere nok har vært lite oppmerksomme på. Ikke desto mindre er det svært viktig å holde kontroll på pH, CO₂ og O₂ i bedøvelsesbadet. Riktig dosejustering og skylling for å hindre at urenheter blir med inn i buken ved injeksjon er andre viktige momenter. Oppvåkning skal skje i transportslange og ikke i kar.

I en fagartikkel i denne utgaven av Europharma Fokus viser veterinær og daglig leder i ACD Pharmaceuticals, Arthur Lyngøy, hva som faktisk skjer med bedøvelsesvannet i praktisk bruk. Les mer om tema på side 28.

Praktisk gjennomføring:

Bedøvelse/vannkvalitet:

- Hold kontroll på vannkjemien: O₂ alltid mellom 100 og 70 prosent, pH mellom 6 og 7 og CO₂ må ikke overstige 15 mg/l. Metacaine bad må luftes før bruk.
- Bruk lufter. Det gir stabil og god vannkvalitet med tanke på O₂, CO₂ og pH.
- Dosejuster bedøvelsesmiddelet til minste dose som er praktisk å bruke. Ta hensyn til temperatur og fiskestørrelse.
- Skift ut bedøvelsesvannet ved 2 kg biomasse per liter bedøvelsesløsning. Dersom høy temperatur bør du skifte oftere.

Skylling:

- Fisken skal skylles i rent vann før vaksinerings for å vaske bort bakterierikt bedøvelsesvann fra hudoverflaten. Det reduserer risikoen for at urenheter blir med inn i buken på fisken ved injeksjon. Slike urenheter kan føre til bukhinnebetennelse som igjen øker risikoen for vaksinebivirkninger.
- Ved å skylle fisken starter en oppvåkingsprosessen uten at det har negativ innvirkning på håndterbarheten.
- Skylling er et HMS tiltak for vaksinatørene, og minimerer sjansen for kontakt med bedøvelsesmiddelet og påfølgende allergiske reaksjoner

Oppvåkning/transport:

- Oppvåkning skal skje i transportslangen. Det sikrer en trygg oppvåkning og hindrer at fisk blir liggende i hauger i karet
- Anbefalt oppholdstid i slangen er 4-6 minutter. Dette justeres ved hjelp av slangelengde og/eller vannhastighet.
- Sjekk oppholdstid i slangen før vaksinerings starter!